

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/55/2020
Identifikačné číslo spisu: 8115222712
Dátum vydania rozhodnutia: 24.02.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Bajánková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:8115222712.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: A. H., nar. XX.XX.XXXX, Obecný úrad N. Š. XXX, XXX XX N. Š., o zaplatenie 3.911,45 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 10C/357/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 10. apríla 2018 sp. zn. 10Co/50/2017-73, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 10.04.2018 sp. zn. 10Co/50/2017 z r u š u j e a vec vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa uplatnenou žalobou zo dňa 20.08.2015 domáhal od žalovaného zaplatenia istiny 3.911,45 eur, zmluvného kapitalizovaného úroku vo výške 167,70 eur, kapitalizovaného úroku z omeškania vo výške 0,80 eur, žiadal priznať úrok z nezaplatenej istiny vo výške 15,90 % ročne od 02.07.2015 do zaplatenia a taktiež úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny a nezaplatených úrokov od 02.07.2015 do zaplatenia. Nárok uplatnil z úverovej zmluvy zo dňa 26.08.2014, ktorou poskytol žalovanému úver vo výške 4.000,- Eur. Žalovaný úver riadne nesplácal, preto listom zo dňa 01.07.2015 došlo k predčasnému zosplatneniu úveru.

2. Okresný súd Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozhodol rozsudkom sp. zn. 10C/357/2015-49 zo dňa 23. marca 2017. Výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 3.911,45 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne od 12.07.2015 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Výrokom III. uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku v rozsahu 88 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2.1. V odôvodnení rozsudku uviedol, že v zmluve absentuje predpoklad použitý na výpočet RPMN. Keďže je nepochybné, že spomínaný údaj v zmluve chýba, napriek tomu, že je uvedená hodnota RPMN, čo však v zmysle zákonnej úpravy § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. nepostačuje. V dôsledku chýbajúcej obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo potrebné poskytnutý úver s poukazom na ust. § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. považovať za bezúročný a bez

poplatkov. Žalovaný by mal preto žalobcovi vrátiť len sumu poskytnutého úveru, t. j. 4.000,- Eur a keďže doposiaľ mu zaplatil 88,55 Eur, jeho dlh predstavuje sumu 3.911,45 Eur. Súd preto zaviazal žalovaného k zaplateniu tejto istiny a žalobu v prevyšujúcej časti ako nedôvodnú zamietol. Z prisúdenej istiny súd priznal aj úroky z omeškania, na ktoré má žalobca nárok podľa ust. § 517 ods. 1, 2 OZ.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca dňa 26.04.2017 odvolanie. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 10. apríla 2018 sp. zn. 10Co/50/2017-73 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vo výroku o náhrade trov konania. Žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. K údaju o RPMN (ročnej percentuálnej miere nákladov) odvolací súd v bode 12. rozsudku zdôraznil, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údajoch o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonodarca jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Odvolací súd preto zastáva názor, že týmito predpokladmi je uvedenie výšky úveru, výšky splátky, jej intervalu, počtu splátok, uvedenie výšky úrokovej sadzby a prípadných poplatkov. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto už len z tohto jediného dôvodu je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ žalobca namieta formalistický výklad súdu, tak odvolací súd dáva do pozornosti, že obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, a to v článku 10 odsek 2 písm. g/ cit.: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery“. V bode 16. odôvodnenia rozsudku odvolací súd uviedol, že niet žiadnych pochybností, že slovenský zákon ide nad rámec smernice, a celkom jednoznačne požaduje, aby v samotnej zmluve boli uvedené predpoklady na výpočet RPMN, resp. vyjadrenie tak splátok istiny, ako aj splátok úrokov, a splátok iných poplatkov. Ak by slovenský zákonodarca chcel vyjadriť to isté, čo požaduje smernica, ktorá navyše obsahuje požiadavku tzv. úplnej harmonizácie, je zrejmé, že by použil takú istú terminológiu, ako používa smernica. Avšak slovenský zákonodarca takúto terminológiu nepoužil, ale k termínu „splátky“ pridal slová „istiny, úrokov a iných poplatkov“. K výkladu tohto ustanovenia zákona existuje konštantná judikatúra slovenských súdov potvrdená rozsudkami Najvyššieho súdu SR, desiatkami rozhodnutí krajských súdov a stovkami rozhodnutí okresných súdov SR, v zmysle ktorej sa má toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje za bezúročnú a bez poplatkov.

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dňa 01.06.2018 (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktoré bolo uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/158/2015 zo dňa 28.03.2019 odmietnuté ako neprípustné podľa § 447 písm. c/ CSP. Nálezom IV. ÚS 49/2020-42 zo dňa 26.05.2020 bolo konštatované, že uznesením Najvyššieho súdu SR 5Cdo/158/2018 došlo k porušeniu práva žalobcu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, predmetné uznesenie bolo zrušené a vec bola Najvyššiemu súdu SR vrátená na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho posúdenia prípustnosti dovolania podľa § 422 ods. 1 písm. a/ CSP posudzujúceho spor, ako keby nešlo o spor s ochranou slabšej strany.

5. Dovolateľ prípustnosť dovolania odôvodnil poukazom na ust. § 420 písm. f/ a ust. § 421 ods. 1 písm. b/ a c/. Prípustnosť dovolania ďalej dovolateľ odôvodnil poukazom na ust. § 420 písm. f/ CSP, ktoré bližšie nekonkretizoval.

5.1. Prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. b/, teda že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od riešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola riešená odôvodnil ustanovením § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. Uviedol, že zákon nepožadoval ani nepožaduje uvádzať v zmluve konkrétny matematický výpočet RPMN. Výklad zákona, ktorým súd vyžaduje uvedenie matematického výpočtu RPMN ako povinnej náležitosti zmluvy o úvere, je v rozpore

so smernicou EP a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS čl. 10 ods. 1 písm. g/, ktorá vyžaduje len uvedenie RPMN, celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a predpokladov na výpočet RPMN.

5.2. Prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. c/ dôvodil dovolateľ rozdielnou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu pri otázke splnenia náležitostí zmluvy podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. Uviedol uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017, ktorým dovolací súd rozhodol, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej časti anuitnej splátky. Dovolateľ poukázal na uznesenie 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.04.2018 ktoré judikovalo, že nie je možné od dodávateľov žiadať, aby v zmluvách uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky).

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) právne zastúpená (§ 429 ods. 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je procesne prípustné a zároveň aj dôvodné.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

8. Žalobca prípustnosť dovolania odôvodnil § 421 ods. 1 písm. b/, kedy za otázku, ktorá nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená, považoval výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. Uviedol, že zákon nepožadoval ani nepožaduje uvádzať v zmluve konkrétny matematický výpočet RPMN. Výklad zákona, ktorým súd vyžaduje uvedenie matematického výpočtu RPMN ako povinnej náležitosti zmluvy o úvere, je v rozpore so smernicou EP a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS čl. 10 ods. 1 písm. g/, ktorá vyžaduje len uvedenie RPMN, celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a predpokladov na výpočet RPMN.

9. Dovolací súd uvádza, že predmetnou problematikou sa judikatúra dovolacieho súdu už zaoberala, a to konkrétne v rozhodnutí 7Cdo/183/2020 zo dňa 24.02.2021, ktoré bolo zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod číslom R 86/2021 najvyšší súd judikoval, že z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení do 31. marca 2015 (dnes ide o ust. § 9 ods. 2 písm. h/) nevyplýva, že by jednou z náležitostí spotrebiteľskej úverovej zmluvy bol konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov alebo predpoklady pre jej výpočet. Vzhľadom na vyššie uvedené je tak nesprávny právny záver uvedený v odôvodnení súdu prvej inštancie, ktorý posúdil predmetnú úverovú zmluvu ako bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu chýbajúceho matematického výpočtu RPMN podporený následne právnym názorom odvolacieho súdu.

10. Vo vzťahu k dôvodnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. c/, ktorú dovolateľ vyvodil rozdielnou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu pri otázke splnenia náležitostí zmluvy podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. dovolací súd uvádza, že v tejto otázke existuje ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Dovolateľ uviedol uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017, ktorým dovolací súd rozhodol že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej časti anuitnej splátky a uznesenie 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.04.2018 ktoré judikovalo, že nie je možné od dodávateľov žiadať, aby v zmluvách uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Dovolací súd posúdil dovolanie podľa obsahu a vyhodnotil ho ako dôvodné podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/, teda že rozhodnutie odvolacieho súdu

záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

11. Dovolateľ v dovolaní argumentoval tým, že rozhodnutia nižších súdov vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci v otázke aplikácie ustanovenia § 9 ods. 2 písm. l/, resp. písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z., pretože odvolací súd napadnutým rozsudkom učinil nesprávny právny záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Odvolací súd uviedol, že zákonodarca jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Odvolací súd preto zastáva názor, že týmito predpokladmi je uvedenie výšky úveru, výšky splátky, jej intervalu, počtu splátok, uvedenie výšky úrokovej sadzby a prípadných poplatkov. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto už len z tohto jediného dôvodu je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov.

12. Otázku interpretácie ustanovenia § 9 ods. 2 písm. l/, resp. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. [predtým ustanovenie § 4 ods. 2 písm. i/ zákona č. 258/2001 Z. z. pozn.], t. j. náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere - výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, už riešil najvyšší súd (nielen) v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/146/2017 z 22. februára 2018, (ale aj) sp. zn. 3Cdo/56/2018 zo 17. apríla 2018, sp. zn. 4Cdo/211/2017 z 23. apríla 2018, 4Cdo/65/2018 z 26. septembra 2018, 5Cdo/132/2017 z 29. októbra 2018, 3Cdo/45/2018 z 22. novembra 2018 a po podaní dovolania aj 7Cdo/98/2018 z 30. januára 2019, 6Cdo/113/2018 z 30. júla 2019, sp. zn. 7Cdo/112/2019 zo 17. októbra 2019, 1Cdo/171/2018 z 30. októbra 2019. Z obsahu odôvodnenia uvedených rozhodnutí najvyššieho súdu vyplýva, že citované ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch je potrebné interpretovať tak, že zmluva o spotrebiteľskom úvere nemusí nevyhnutne obsahovať číselné vyjadrenie každej jednotlivej zložky anuitnej splátky (t. j. istiny, úrokov a iných poplatkov). Takáto interpretácia uvedeného ustanovenia dovolacím súdom zodpovedá, tak ako je nižšie uvedené, účelu Smernice, právnym záverom uvedeným v rozsudku ESD a tiež účelu samotného ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i/ zákona č. 258/2001 Z. z. Pokiaľ uvedené ustanovenie hovorí o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné toto ustanovenie eurokonformne vykladať tak, že sa tým veriteľovi neustanovuje povinnosť uviesť v zmluve o spotrebiteľskom úvere vyššie uvedené zákonom vyžadované údaje vo vzťahu ku každej jednotlivej zložke anuitnej splátky, ale len vo vzťahu k anuitnej splátke ako celku.

13. Pokiaľ ide o posúdenie správnosti záveru odvolacieho súdu, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny a úrokov, a preto je potrebné úver na jej základe poskytnutý považovať za úver bezúročný a bez poplatkov, tak je potrebné uviesť, že eurokonformný výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 258/2001 Z. z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo to, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, aká na úrok za poskytnutie úveru a aká na iné platby (poplatky). V uvedenej súvislosti dovolací súd uvádza, že aj podľa záverov uvedených v predmetnom rozhodnutí ESD, zmluva o úvere uzatvorená na dobu určitú, stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy a vo forme amortizačnej tabuľky.

14. Z týchto dôvodov najvyšší súd konštatuje, že dovolanie žalobcu smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie nielen prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (lebo rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu), ale zároveň aj dôvodné [lebo napadnutý rozsudok - práve v riešení predmetnej právnej otázky - spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP)].

15. Dovolací súd dáva do pozornosti odvolacieho súdu vo vzťahu k možnej kumulácii zmluvných úrokov a úrokov z omeškania uplatnených veriteľom po predčasnej splatnosti úveru uznesenie 5Cdo/42/2020 zo dňa 16.06.2020 uverejnené v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. 5/2021, ktoré rieši predmetnú otázku spôsobom, že po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

16. Dovolací súd sa vzhľadom na dôvodnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nezaoberal prípustnosťou podaného dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP, teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

17. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP), a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

18. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 454 ods. 3 CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.